

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 126. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12
Negyedévre ———— 6
Egy hóra ———— 2
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, június 5.

Az új főispán.

Nagybecskerek, június 5.

(B. L.) Szerető tisztelettel köszöntjük Bethlen Miklós grófot, kit jó királyunk kegye és a magyar kormány bizalma e vármegye élére állított, s ki e mai napon érkezik körünkbe, hogy Torontál vármegye közönsége s a szomszédos törvényhatóságok küldöttei a kegyelettel őrzött ősi hagyományos szokáshoz hiven Torontál vármegye díszes főispáni székébe beiktassák.

Tiszteletet kelt az a buzgó munkásság, melylyel Hunyadvármegye ügyeit vezette, nemes egyszerűsége, minden posztól ment előkelősége. Szeretettel üdvözljük, mint e vármegye régi kedves ismerősét, ki Torontálban hosszú időn keresztül mint főszolgabíró, majd főjegyző rokonszenves modorával, puritán pártatlanságával és kedveskedést nem ismerő részrehajlatlanságával meg tudta szerezni az egész közönség őszinte rokonszenvét.

Mindenki előtt tudva van, hogy gróf Bethlen Miklós nem kereste ez állást. S ez könnyen érthető: Hunyadvármegyében osztatlan rokonszenvennel viseltetik a közönség a gróf személye iránt, ki nemcsak a hivatalos életben, de társadalmi és közigazdasági téren is erős és szerencsés kezű vezére volt a vármegyének. Mégis engedett a kormány kívánságának és torontáli előkelő barátai kérelmének, elfogadván azt az állást, melybe a holnapi napon beiktatják.

Engedett, mert engednie kell. Engedett a jó hazafinak hazája iránti kötelességeinek, elfogadván azt az elvet, hogy a haza minden hű szolgálja tarfozik odaállani, ahol a közérdek javára képességeit igénybe venni óhajtják. Elfogadta az állást, bár meg volt győződve arról, hogy több tövist terem számára, mint rózsát.

Az új főispánt mostanában többkevesebb jóakarattal bőven ellátják jó tanácsokkal. E tanácsokra Bethlen Miklós grófnak aligha van szüksége. Jól ismeri e vármegye soknyelvű és vallású népét, ismeri annak központját és periferiáit, ismeri az adminisztráció legaprólékosabb részleteit, hisz itt Torontál megyében töltötte el ifjú korának legszebb éveit s nagyon ismeretes előtte annak a közönségnek a gondolkozása, melylyel még csak néhány év előtt is naponta érintkezett.

Az utóbbi időkben megváltozott viszonyokról is könnyű lesz az új főispánnak tájékozódnia s az ő éles tekintete bizonyára meg fogja találni a helyes utat, melyen haladnia kell.

De felvethetjük azt a kérdést is: vajjon milyen helyzettel szemben találja magát az új főispán? A válasz, melyet legjobb meggyőződésünk szerint e kérdésre adhatunk, teljesen kielégíthető. Tudva van, hogy a vármegyében politikai ellen-

zék nincsen. Az ugynevezett független megyei párt csak megyei dolgokban képezett ellenzéket, egyebekben pedig azt a politikai irányt követi, melynek a jelenlegi kormány nagytehetségű elnöke legkifejezettebb képviselője. De hiszen nem is az a hivatása a főispánnak, hogy mások politikai meggyőződését befolyásolja, hanem hogy képességeinek teljes felhasználásáról, kitartó és fáradságot nem ismerő munkássággal előmozdítsa az egész ország s vele együtt a kormányzására bizott vármegye javát. Ezt pedig annál könnyebben teheti, minél többen csoportosulnak körülötte, hogy nehez munkájában segítségére legyenek. S itt rámutathatunk arra az örömdetes jelenségre, hogy a holnap az új főispán előtt tisztelgő küldöttségek névsorában a pártoszlopos tagjainak nevével is találkozunk, amiből arra szabad következtetnünk, hogy Torontál vármegye egész társadalma örömmel üdvözi a körébe érkező új főispánt, kinek készséggel előlegezi azt a bizalmat, melyre eddigi becsületes munkájával és férfias viselkedésével derekasan rászolgált.

Gróf Bethlen éppen az illatos tavasz pompájában tartja bevonulását, mikor minden fűszál, minden porszem kacag a gyönyörtől s a júniusi lanyha szellő felénk hajtja az akácfa édes illatát. Ily örömteljes hangulatban várják Torontálban az új főispánt s a bizalom e megtisztelő nyilvánulása a legszebb isten hozzád, melylyel az érkezőt fogadhatják.

S ha holnap hosszú sorban vonulnak fel a díszes megyei székházba a vármegye minden részéből összesereglett küldöttek, kik között ott lesz egyforma szeretettel az előkelő főúr s az egyszerű polgár, ebből a szingardag képből joggal szabad arra következtetnünk, hogy elmúltak a kétség és bizalmatlanság napjai, mert a lakosság bizva bizik abban, hogy az új főispán meg fogja találni az együttműködés boldogító eszközeit s ismét béke és egyetértés fog uralkodni e vármegyének sok megpróbáltatást átszenvedett lakossága között.

Ebben a biztató reményben köszöntjük Torontál vármegye új főispánját.

A főispán utjáról, érkezéséről és fogadtatásáról a következőkben számolunk be:

Indulás Budapestről.

Gróf Bethlen Miklós főispán a reggel 8 óra 15 perckor induló gyorsvonattal indult el Budapestről a nyugati pályaudvarból Rónay Jenő, Ernő és Aladár, Pap Géza, Szentiványi Zoltán és Jekelfalussy Zoltán torontáli birtokosok kíséretében.

Szegeden.

A vármegye határszélén a kanizsai járás küldöttsége várta az érkező főispánt Tallián Emil főszolgabíró vezetése alatt. A szegedi pályaudvaron alig fért el a sok küldöttségi tag, kik zajos, szünni nem akaró éljenzéssel fogadták Bethlen grófot, mikor a vasúti kocsi ablakánál megjelent.

Tallián Emil főbíró a következő beszéddel üdvözlö a főispánt:

Méltóságos Főispán ur!

Legmélyebb tisztelettel üdvözlöm Méltóságodat e vármegye határszélén. Hiszünk, hogy kinevezése általános megnyugvást keltett a vármegye egész lakossága között. Mi a legnagyobb lelkesedéssel fogadjuk kinevezését abból a meggyőződésből kiindulva, hogy mint e vármegye szülőltje, ki alaposan ismeri viszonyainkat és bajainkat, azért hiszünk, hogy törvényhatósági életünkben jó tanácsadónk, ellenőrünk és vezérünk lesz. Ismerve bölcsességét, higgadt ítéletét, mindezek biztosítékot képeznek arra nézve, hogy egyfelől az utóbbi időkben sajnos tapasztalt párt- és nemzeti viszály meg fog szünni és hiszünk, hogy a vármegye véleményünk szerint nem egészen indokoltan megsorított hírnevét és tekintélyét visszaállítja. Biztosítjuk Méltóságodat szívünk egész melegségével arról, hogy a leghazafiasabb és legönzetlenebb módon fogjuk támogatni. (Lelkes éljenzés.)

A szünni nem akaró éljenzés csillapultával Bethlen Miklós gróf a következőkben felelt:

Tisztelt Uraim!

Nem mint idegen jövök e vármegyébe: Hosszas szolgálat köt e vármegyéhez. Jó lélekkel és igaz szívvvel mondhatom, hogy mint teljes életemben, úgy most is teljes erőmből azon fogok igyekezni, hogy a jövőbe vetett reménységnek teljes mérvben megfeleljek. Nem felekezeti, nem nemzetiségi szempontok és esetleges személyi érdekek, hanem mindenkor az objektív álláspontból fogok igyekezni állásomat betölteni.

Percekig tartó éljenzés követte a főispán beszédjét, mely rövid néhány szóban egy tartalmas, minden tekintetben figyelemre és tiszteletre méltó programot képez.

Az üdvözlés után a főispán ismét fölszállt a vonatra, a melyen a vármegye küldöttsége is elhelyezkedett. Azután a vonat a közönség éljenzése között elrobogott Nagykikinda felé.

Szegeden csatlakozott a főispánhoz Csanád vármegye küldöttsége: Földessy János árvaszéki elnök, Tóth Mihály, Tarnay Ervin és Vajda Vince aljegyzők. Földessy János meleg szavakban üdvözölte a főispánt, aki megköszönte az üdvözlést.

A kanizsai küldöttségben megjelentek: báró Gerliczy Ferenc, Schulte Vilmos, Lederer földbirtokos.

Hunyadvármegye kiküldöttjei is itt csatlakoztak a főispánhoz és pedig: Barsay főispán, Mara László alispán, Török főjegyző, Apáthy főügyész, Kendeffy Gábor, Csernovics Mihály, Lázár László, Jósika József földbirtokosok, ifj. Demkó Pál kir. közjegyző, Hajducsky tanár.

A vármegye minden részéből összesereglett küldöttségekből a következőket jelenti kiküldött tudósítónk telefonon. A főispánt Nagybecskerekre kísérik: Schlinger József, Graff János, Rózsa Ferenc, Fonyó István, Hoffmann János, Blaga Döme lelkészek, Micskey Vince, Endrey János, Polgár István, Berényi Lajos, dr. Bernády, Uros Mátyás, Guttman Lajos, Slobek János, Babary László, Lászlóffy János vezetése alatt Gergulov Mihály, Kristófcsék plébános és Pejov Döme birtokosból álló küldöttség.

Nagykikindán.

Tizenkét óra 42 perckor érkezett a főispánt vivő gyorsvonat a nagykikindai pályaudvarra, a hol nagy közönség gyűlt össze, köztük sok görög-keleti pap, kivonult a polgári dalárda is s amint a vonat berobogott, rázendítette a Hymnust. Az ének elhangzása után a városi tanács élén Bogdán Zsivko polgármester hatásos beszédben üdvözölte gróf Bethlen Miklóst a város közönsége nevében.

A főispán meleg szavakban megköszönte az üdvözlést, s azután a vasuti vendéglő éttermében ebéd volt, a melyen részt vett a főispán kísérete és Nagykikinda küldöttsége.

Tekintettel a rövid időre, melyet a főispán itt tölthetett, küldöttségeket nem fogadott.

Körülbelül egy óra hosszat tartott az ebéd emelkedett hangulatban, majd a főispán elbucszott a város küldöttségétől s kíséretével a vonatra szállt. Egy óra 55 perckor indult el a vonat a pályaudvarról a közönség zugó eljenzése mellett Törökbecsére.

Karlován.

Karlován a zászlókkal feldiszipált pályaudvaron a főispánt szintén nagy közönség fogadta s a vonat taracklővések dörgése között robgott be.

A főispánt itt népdeputáció üdvözölte, a mire a főispán zajos tetszést keltő szavakkal válaszolt.

Törökbecsén.

Amint a gyorsvonat a törökbecsei pályaudvarra érkezett, megdördültek a közelben fölállított mozsarak s kilenc lövéssel üdvözölték a főispánt.

A nemzeti színű lobogókkal, virágokkal és drapériákkal feldiszipált pályaudvar kedves látványt nyújtott. A perron kijáratnál diszkaput emeltek „Isten hozta” fölirattal, melynek közepében a gróf Bethlen család címerét helyezték el dusan virágokkal körülövezve.

A fogadtatásra már 1 óraker gyülekezett a lelkes polgárság a polgári olvasóköri helyiségeiben, honnan fél 3 óraker nagyszámban vonultak ki a vasuti állomásra. A fogadtatáson részt vett a törökbecsei és araci római katolikus, görögkeleti, helvét hitvallású és zsidó papság. A kiradóhivatal, a m. kir. postahivatal tisztviselői. A m. kir. állami iskola gondnoksága és a tanítókar, a Török-Becs és Aracs stb. községek előjárósága, a törökbecsei társaskör (kaszinó) tagjai, Törökbecse—araci tüzoltó-testület, Ifjúsági önképzőkör, Jótékony-nőegylet, a Szerb jótékony nőegylet, az Izraelita jótékony nőegylet, a hajós vasuti állomások tisztikara s ezekre menő polgárság s végül a Törökbecsei polgári olvasóköri tagjai, kik ezen impozáns fogadtatást rendezték.

A vasuti állomáson a törökbecsei és araci tüzoltóság sorfalat képezve saját zenekarukkal és 100 fehérbe öltözött iparos- és földmives-leány virágesokrokkal fogadták. A vonat közeli érkezését 9 mozsárdörgés jelezte, a vonat zenekar hangjai és lelkes eljenzés között robgott be.

A kilépő főispánt Horváth Zoltán főbíró a járás nevében a következő beszéddel üdvözölte:

Méltóságos Főispán ur!

A törökbecsei járásköröm községei és annak előjárói, járási tisztviselői nevében hódoló tisztelettel, őszinte szeretettel és igaz lelkesedéssel van szerencsém Méltóságodat üdvözölni e város határában, hol Méltóságod gyermekeveit töltötte, hol Méltóságod, mint e járás egykori főnöke, vezetője, férfias tapintatával, eljárásával, működésével a lakosság szeretetét, becsülését és ragaszkodását megnyerte és megszerezte. Most, midőn szülőföldjére visszatérve, mint e vármegye főispánját üdvözöljük, szeretetünket, tiszteletünket, ragaszkodásunkat kifejezni Méltóságod előtt megjelenünk. Örömtől sugárzó arccal és lelkesedéssel kiáltjuk hozta Isten! éljen a főispán ur ó Méltósága.

Gróf Bethlen Miklós főispán válaszában kijelentette, hogy őszinte szeretettel fogadja a ragaszkodásnak megnyilvánulását s biztosítja a járást, hogy miután mindig az igazság és pártatlanság útján követte, a jövőben sem fog erről letérni.

A főispán szavait követő zugó eljenzés lecsöndesültével

Kayser Lajos pápai kamarás, törökbecsei plébános a polgárság nevében üdvözölte a főispánt. A főispánt szűkebb hazájának e rajongásig tüntető szeretete megnyilatkozása mélyen megindította.

A vonat elindulását ismét ágyudörgések jelezték. A szeretett főispánt Törökbecséről többen kísérték megyénk székhelyére.

Az üdvözlés után a főispán folytatta útját székvárosa, Nagybecskerek felé.

Itt megemlítjük még, hogy mikor a főispán vonata Kumánra ért, a község előjárósága kivonult a pályaudvarra s hódolata jeléül pompás virágesokrot nyújtott át, amit a főispán röviden megköszönt.

Lelkes óvációt rendezett még Melencze községe is, melynek előjárósága szintén testületileg kivonult a pályaudvarhoz és üdvözölte a főispánt.

Nagybecskereken.

A pályaudvaron.

A nagybecskereki pályaudvaron négy óra után gyülekeztek városunk notabilitásai, a város tanácsa és képviselőtestülete dr. Grandjean József polgármester vezetése alatt.

A szépen feldiszipált pályaudvar környékét zsufolásig ellepte a város lakossága, mely már jóval négy óra előtt gyülekezni kezdett. A közönség tömege a nagy kocsiáborral impozáns látványt nyújtott.

Fél öt óraker robgott be a vonat városunk pályaudvarára s amint a főispán rokonszenves alakja megjelent a vasuti kocsis lépcsőjén, a nagybecskereki hadastyánok zenekara rázendített a Hymnusra.

A zene elhangzásával dr. Grandjean József polgármester a főispán elé lépett s a város közönsége nevében a következő beszéddel üdvözölte:

Méltóságos Főispán ur!

Midőn Méltóságod Torontál vármegye főispáni székét elfoglalandó, Nagybecskerek városának küszöbét átlépi, ezen város nevében mély tisztelettel és lelkesült örömmel üdvözöljük Méltóságodat úgyis mint e nagy és szép vármegyének főispánját, úgyis mint városunknak leendő polgárát, a mi polgártársunkat.

Nagybecskerek városát különböző ajku és különböző vallású nép lakja, amely mindenkör békeességben és teljes egyetértésben élt egymás mellett, és másban nem, csakis a haza iránti szeretetben és a legmagasabb trón iránti hűség érzelmeinek nyilvánításában vetélykedett egymással. Szükségesnek tartjuk ezen körülményt hangsúlyozni azért, mert Méltóságod, mint a legfőbb államhatalomnak helyi képviselője, hivatva van, hogy ezen érzelmeinket méltányolva, azokat adott alkalommal illetékes helyen töltsd.

Méltóságos ur!

Nagybecskerek városának közönsége őszinte loyaltással, igazi örömmel és bizalommal fogadja és üdvözli Méltóságodat. Teli reménnyel és nagy megnyugvással néz Méltóságodnak megyekormányzó működésére, megelégedve, hogy Méltóságodnak elismert kitűnő egyéni képességei, a közigazgatás terén a múltban szerzett tapasztalatai, fenkölt lelki nemes gondolkodásmódja és bölcs tapintata meg fogják találni az utat, amely szeretett megyénket a boldogulás célja felé vezeti. Hasonló reményeket fűzünk Méltóságod működésének azon részéhez, a mely városunkat közvetlenül érinti. Hisszük és reméljük, hogy Méltóságod 26.000 lakost számláló városunknak különleges érdekei iránt mindig jóakaró figyelemmel lesz, és benünket azon törekvésünkben, a melyek városunknak anyagi és szellemi jólétének előmozdítását célozzák, szívesen támogatni fog.

Azon óhajunknak hangoztatása mellett, vajjon Méltóságod magasatos hivatásának betöltése közben epugy, mint a magánéletben is városunkban mindig a lehető legnagyobb boldogságnak, az örömmel és megelégedettségnek napjait élvezze, teljes szívünköl azt kiáltjuk Méltóságod elé: „Isten hozta, Isten tartsa soká!”.

A polgármester beszédére felzúgó eljenzés lecsillapultával gróf Bethlen Miklós főispán megindult hangon válaszolt.

Gróf Bethlen őszinte köszönetet mond a szép szavakért, annyit azonban előre is jelez, hogy minden személyes érdeket félre téve, tisztán a közérdeknek kíván szolgálni. Kéri a polgárság támogatását s meg van győződve arról, hogyha benne biznak, nem fognak csalódní. (Lelkes, szűnni nem akaró eljenzés.)

Percekig tartó eljenzés harsant föl a főispán szavaira, a hadastyánok zenekara ismét rázendített s azután a főispán fölszállt a pályaudvar előtt dr. Dellimanics Lajos pompás fogatára. Ezzel kezdetét vette a bevonulás.

A bevonulás.

A kocsiábor megmozdult s hosszú sora elindult a főispáni diszfogat nyomában. A menetet Reitter Oszkár rendőrkapitány kocsija nyitotta meg.

Azután következett dr. Dellimanics alispán fogatában gróf Bethlen Miklós főispán dr. Grandjean József polgármesterrel. Ezt követték a többi kocsik, melyek között nagy fel-tűnést keltett gróf Karátsanyi Jenő v. b. t. t. remek négyes fogata. Ebben a gróf maga foglalt helyet. A vasutnál összegyűlt közönség nagyrésze besietett a városba s elhelyezkedett a menet utvonalan, hogy megnézzék a bevonulást is.

Az utvonalt ragyogó képet nyújtott. A forró délutáni nap nem tartotta vissza a közönséget s türelmesen várakozott az aradáci-utca járdáján. Az asszonyok és leányok világos nyári ruhájával tarka napernyők tömege, a feldiszipált házak zászlói, drapériái és szőnyegei csillogó színpompában olvadtak össze s a vakító napsugárban szinte elkápráztatták a szemet.

A közönség változatos sorfala végighúzódott a vármegyéhez s azután összetorlódtott a főtéren a megyéhez előtt, ahol a tisztikar várta a főispánt.

Gróf Bethlen Miklós főispánt az egész utvonalon szakadatlan zugó eljenzés kísérte s a házak ablakaiból szép asszonyok és leányok lelkesen lobogtatták zsebkendőiket.

A főispán folytonos köszöntésekkel megtöltött viszonzta az üdvözléseket, mely a vármegyéhezánál tetőződött be.

A vármegyéhez bejáratánál gróf Bethlen Miklós leszállott kocsijáról s megállott a tisztikar sorfala előtt, melyből kivált Daniel Ferenc központi főszolgabíró pompás díszmagyarban s a következő beszéddel üdvözölte az új főispánt:

Méltóságos főispán ur!

Végtelen örömmel szolgál, hogy nekem jutott a szerencse osztályrészüel Méltóságodat e helyen, mielőtt Torontál vármegye székébe küszöbét átlépi, üdvözölhetni. Felséges Urunk kegye s a kormány bizalma, mely Méltóságodat vármegyénk főispáni székébe ültette, egy a m. központi, mint a központi járás tisztikarában osztatlan örömmel fogadtattott, mert az utóbbi időkbén erősen meghurcolt hívevünk helyreállítását is látjuk abban, hogy Méltóságod, aki még pár év előtt, mint e vármegye tisztviselője működött köztünk, lett-e magas állásra kizemelve. E vármegye tisztikara önzetlen és kitartó munkássággal, hiven múltjához, odaadóan fog Méltóságod vezetésére alatt a köz és a vármegye szolgálatában működni; mindenkör a közjóra irányuló együttes törekvés lesz a lehatalmasabb rugó, mely ténykedésünknek irányt fog szabni.

Fogadja Méltóságod szívből jövő üdvözlésünket s engedje meg, hogy jövendő áldásos működése színhelyére felkísérhessem.

Miután gróf Bethlen Miklós válaszolt az üdvözlésre, fölvonult a vármegyéhez disztromébe, ahol a tisztikar élén dr. Dellimanics Lajos alispán intézett hozzá beszédet, mely így szólt:

Méltóságos főispán ur!

Torontál vármegye tisztikar a élenüdvözölöm Méltóságodat és azon óhajunknak adva kifejezést, hogy e hajlékban, melyben hivatva lesz az állam és vármegyénk üdvére működni, jól érezze magát. Magamat és tisztviselő társaimat jóindulataiba ajánlva, kívánjuk, hogy általunk áldásosnak vélt működését az egek urának kegye sikerrel koronázza.

Az alispán beszédére gróf Bethlen Miklós főispán a következő szavakkal válaszolt:

Köszönöm nagyságos alispán urnak a tisztikar nevében hozzám intézett szívélyes üdvözlését. Torontál vármegye volt működésemnek tere több éven keresztül, ahol huzamosabb ideig fáradtam, munkálkodtam a közjóért és azt hiszem, kötelességemet mindenkör teljesítettem.

Midőn nagyságos alispán ur azon ígéretet tette a tisztikar nevében, hogy továbbra is önfeláldozóan fog működni, tudom, hogy azt komolyan nyilvánította és én mindenkör kész vagyok ez áldásos működésben Nagyságodat és a tisztikart támogatni.

És azt hiszem, ebben a mai kor-szakban, a melynek a jog, törvény és igazság a jelszava, férfias erélyvel fogja hivatását teljesíteni. Ismételten köszönöm az üdvözlést.

S ezzel a mai nap ünnepegei véget értek. Estére a vendégek a kaszinóba barátságos találkozóra gyűlnek össze.

Torontál vármegye számokban.

— június 5.

Abból a hatalmas munkából, mit a központi statisztikai hivatal az 1900. évi népszámlálás alapján immár majd másfél éves szakadatlan munkálkodása eredményezett, számokba kifejezve magunk előtt látjuk hazánk lakosainak s viszonyainak minden egyes fázisát s ezen rengeteg számaoszból kihámozhatjuk vármegyénkre vonatkozó leglényegesebb adatokat.

Torontál vármegye összes lakosainak száma, beleértve Pancsova thj. várost 607.738 lelket tesz ki, tehát a magyar birodalom lakosainak 3.15% teszi.

Fejlődését tekintve 1890-hez képest 18.788-at, 1880-hoz képest 65.550-et és 1869-hez képest 51.953-at tesz ki, ezen két utóbbi látszólagos ellentmondás onnan ered, minthogy a vármegye népessége 1869-től 1880-ig terjedő 10 év alatt 3597-el megfogyott.

A legnagyobb járás a zombolyai 48.521 lakossal, a legkisebb a bánlaki 26.361 lakossal. Nagybecskerek népessége 25.953, mi az utolsó 10 évben 1651 lakos szaporulatot jelent. Nagy-kikindának 24.419, Pancsovának 18.512 lakosa van.

A vármegyének, kivéve belőle Pancsova thjvt. 589.026 polgári, 1292 katonai lakosa van. Ebből 750 külföldi honos és 1351 külföldön távol levő.

Ezen utóbbi adat az első szemlátomásra meggyőző bennünket ama annyira szívesen lábrakapó kőza hírek valótlanágáról, mi a vármegyében lábrakapó kivándorlás rémképeként kísért.

Nemre nézve van 294.789 férfi, 295.529 nő, tehát egy férfira esik egy egész és két ezred nő, miből örömmel konstatálhatjuk a hajadonok, hogy a férfiak számarányához képest elég jó kilátásaik vannak.

6 évnél fiatalabb van 90.569, 60 évnél idősebb 45.244, az átlagos életkor 32 év.

Családi állapotra nézve van nőtlen: 301.964, házas: 251.934, özvegy: 36.103, törvényesen elvált 317, miből Nagybecskerekre esik 37.

Anyanyelvre nézve van:

magyar	111.836,	tehát	19%
német	176.583,	"	29.5%
tót	14.785,	"	2.5%
oláh	87.662,	"	15%
ruthén	27,	"	0.0004%
horvát	3958,	"	0.66%
szerb	183.983,	"	31.2%
egyéb	11.485,	"	2.2%

Ezen utóbbiak közé van sorolva a cigány, cseh, morva, bolgár, spanyol, francia. Magyarul tud beszélni 172.355, tehát 29.2%, ez a legszomorubb adata a máskülönbben minden tekintetben a legszebb haladási mutató általános irányzatnak.

Vallásra nézve van:

róm. kath.	277.275
gör. kath.	3.689
gör. keleti	269.385
ág. ev.	20.804
ev. ref.	11.324
unitárius	63
izraelita	5.999
egyéb	1.779

Irni és olvasni tud 286.246, tehát 48.5%, mi az országos átlagnál a közepesen jóval felül van.

A lakviszonyokra megjegyezhetjük még, hogy összesen 105.670 ház van, tehát minden 5.62 lakosra jut egy ház, mi a lakosság lakviszonyaira a legkedvezőbb fényt vet. — Általános áttekintés után konstatálhatjuk, hogy vármegyénk az utolsó 10 év alatt hatalmasan fejlődött népmozgalmi szempontból, vajha a legközelebbi 10 év leforgása után a magyarosodásról is ugyanezen dicsőrethet mondhatunk el.

Bánlaky András.

H I R E K.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/2-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Fogműterem. Erdélyi Mór fogtechnikus, a Korona-szálloda mellett.

Június 6. Gróf Bethlen Miklós főispán beiktatása.

12. A Steimbach-síremlék leleplezése.

22. Országos vívóverseny.

Julius 6. Kereskedő ifjak egyletének mulatsága a kincstári erdőben.

— **Az ünneplő Nagybecskerek.** Városunkban néhány napja mozgalmasságot láttunk az élet s ez a mozgalmasság a mai nappal tetőpontjára hágott. A város kora reggel ünnepi képet öltött s a házakra egymásután tüzték ki a nemzeti lobogókat, úgy hogy délután már teljes zászlódiszben fogadhatta Nagybecskerek az új főispánt. Az

utcákon is elevenebb élet uralkodott, mint máskor. Már a délelőtt folyamán városunkba érkeztek: Karátsanyi Jenő gróf, Gudenusz Ernő báró, Dániel László és János Hertelendy, Uzbasich, Steinbach, Lowieser, Radonits főszolgabírák, dr. Csávossy Gyula tb. főszolgabíró, ifj. Dániel Pál, Gyertyánffy Andor és vármegyénk több előkelősége, akiknek megjelenése természetesen még inkább növelte városunk mozgalmas képét.

— **Megyés püspökünk állapota.** Dessewffy Sándor püspök lassan teljesen visszanyeri egészségét. Állapota már annyira javult, hogy orvosai beleegyeztek, hogy ha a javulás így tart, e hó 7-én elutazhatik Temesvárra. Az egyházfejedelemnek különben tegnap volt a hatvannyolcadik születésnapja. Ebből az alkalomból meleg, szeretetteljes ovációban részesítették a püspököt a szegedi kath. tanítónőképző növendékei. Jászay Géza apát, Galler Kristóf pápai kamarás és a tanári kar vezetése alatt délelőtt fölkeresték a növendékek a plébánián az egyházfejedelemet, akinek virággal kedveskedtek. Később dalokat is énekeltek a püspök előtt. A püspök megköszönte a leányok kedveskedését és szerető hangon illette őket, hogy szorgalommal tanuljanak.

— **A honvédelmi miniszter Temesvárott.** Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter a jövő hét folyamán Temesvárra utazik, hogy egy napot választói körében töltsön el. A miniszter este a gyorsvonattal fog megérkezni és másnap este az éjjeli vonattal utazik vissza a fővárosba.

— **A tomaseváci út.** A tomaseváci hid s az arra vezető út ismeretes ügyében folytatott tárgyalások eredményére vonatkozó iratokat tudvalevőleg még április elején fölterjesztették a miniszterhez. Közben dr. Grandjean József polgármester beadványt intézett a vármegyei közigazgatási bizottsághoz, hogy a tomaseváci hid helyreállításával építsék ki és tartsák fenn a tomaseváci utat és sorozzák be a törvényhatósági utak közé. A közigazgatási bizottság kiadta az ügyet véleményezés végett az államépítészeti hivatalnak, a mely most készítette el javaslatát. Az államépítészeti hivatal kijelenti, hogy az út kiépítését és fenntartását nem javasolhatja. Részletes indokolásában az államépítészeti hivatal kifejti, hogy a tomaseváci út 22 kilométeren való fokozatos kiépítése 321 ezer koronába kerülne, a kiépítésig pedig az évi fönntartási költség 2416 korona lenne. Mikor pedig az út kiépült, akkor annak fenntartására évenként 11.900 korona volna szükséges. Azonkívül a jelenlegi hid helyreállítása 15 ezer koronába kerülne, az évi fönntartás pedig ezer koronába. Az utialapot tehát összesen 336 ezer korona költség terhelné, ami nem állana arányban a gyakorlati haszonnal most, mikor a lukácsi-utat már tizenegy kilométer hosszúságban kiépítették. Emellett nem ütköznek nehézségbe egy komp fölállítására, ami az ügy rendezéséhez hozzájárulhatna.

— **Szerbek áldozó csütörtökje.** Görög keleti szerb polgártársaink ma ülték meg Urunk mennybenmenetelének ünnepét. Ez alkalommal a belvárosi szerb templomban fényes istentisztelet volt, melyet Straity György gör. kel. esperes szolgáltattott.

— **Lovaskirándulás.** A Torontálmegyei agrársz és lovasegylet lovaskirándulást rendez, mely kirándulás eltekintve attól, hogy mint lovaglás komolyan számottevő, turisztikai szempontból is fölülte érdekes, mert a társaság Magyarországnak természeti szépségeiben egyik legkiválóbb vidékét járja be. A társaság gróf Bissingen Ernő egyleti master vezetése alatt folyó hó 10-én Versecről indul el és Jámon, Fehértemplom, Kusiton át, Belobreszkánál és az Aldunára, ahol a világhírű szép Széchényi-uton, Moldován és Szvniczán éjjeli állomást tartva, megy Orsováig: innét Herkules fürdőre, onnét pedig egy napi pihenő után a regényes Almás völgyébe: Bozovitsra, majd Steierlakra és Marillán át Oravicára, a hol az utazás véget ér. Az utazás a pihenőket és egyes helyek nevezetességeinek megismerésére fordított időt is beleszámítva, 7 napot fog igénybe venni. A kirándulásra az egyleti tagok közül sokan jelentkeztek, úgy hirlük, hölgyek is és általános az érdeklődés a turista lovassapat iránt, sőt egyes nagyobb községekben, a melyeket érintenek, ünnepélyesen fogadni is készülnek őket. Mindenesetre igen érdekes ez a vállalkozás a Torontálmegyei agrársz és lovasegylet részéről, melynek intézői ugyilátszik igen jól tudják, hogy az ilyen férfias, test és lélekedző lovas turisztika egyszersmind igen kellemes uri szórakozás is, mert alapszabályaik értelmében, az agrár és

lóversenyeken kívül, minden évben fognak kisebb-nagyobb lovaskirándulásokat rendezni.

— **Báró Nikolics Fedor beteg.** Báró Nikolics Fedor, v. b. t. t., mint lapunknak Rudnáról jelentik, néhány nap óta gyengélkedik. Heves fejfőresei abban is gátolják, hogy a főispáni beiktatáson részt vegyen.

— **A temesvári küldöttség elmarad.** A mai délelőtt folyamán dr. Dellimanic Lajos alispán a következő táviratot vette:

Gróf Bethlen Miklós főispán ur beiktatásának ünnepélyén temesvári küldöttség sajnálatunkra közbejött akadályok miatt nem vehet részt. Kérem Nagyságodat, hogy törvényhatóságunk hazafias üdvkivánatait kiváló főispánjuk székfoglalója alkalmából a vármegye tekintetes közönségének tolmácsolni sziveskedjék.

Telbisz Károly, polgármester.

— **Évzáró vizsgák.** A m. kir. állami felső-kereskedelmi iskolában az évzáró vizsgák a következő sorrendben lesznek: 1. Június hó 14-én délelőtt az összes hitfelekezetek hittani vizsgája. 2. Június hó 14-én délután 4 órakor tornavizsga, tornaverseny. 3. Június hó 16-án és 17-én szóbeli érettségi vizsga. 4. Június hó 20-án az alsó osztály vizsgája. 5. Június hó 21-én a középső osztály vizsgája. 6. Június hó 28-án évzáró ünnep. — A m. kir. állami polgári iskolában az évzáró vizsgák sorrendje ez: 1. Június hó 14-én délelőtt az összes hitfelekezetek hittani vizsgája; június hó 14-én torna- és énekvizsga az I-IV. osztályokban. 2. Június hó 18-án délelőtt az I. osztály, délután a II. osztály vizsgája. 3. Június hó 19-én délelőtt a III. osztály, délután a IV. osztály vizsgája. A magánvizsgák június hó 25-én tartatnak. A vizsgák délelőtt 8 órakor, délután 2 órakor kezdődnek.

— **Pável püspök utóda.** Pável Mihály nagyváradi gör. kat. püspök halálával megindultak a találgatások, hogy ki lesz Pável utóda a 400.000 koronát jövedelmező gazdag püspökségben. Eddig két jelölről beszélnek. Egyik: Radu Demeter lugosi püspök, a másik dr. Laurán Ágoston nagyváradi kanonok.

— **Gyermekvásár.** A „Fehér Kereszt” temesvári lelencházában feltétlenül folyó hó 8-án délelőtt tartják meg az ugynevezett gyermekvásárt. 31 oly gyermek van, mely örökre adható és pedig 5 egyéves, 3 kétéves, 2 hároméves, 4 négyéves, 6 ötéves, 7 hatéves és 4 hét éves. Az intézet azon jogát fenntartja, hogy a gyermekek felett a felügyeletet gyakorolhatja mindaddig, míg a törvényes örökbefogadás meg nem történt. A külföldről érkezett több megkeresésre az igazgatóság elhatározta, hogy oda gyermekeket nem ad.

— **Lövöldöző betörők.** Réthát községben tegnap éjjel véres merénylet történt. Egy Pelczér nevű földművelő gazdához ismeretlen tettesek rablási szándékkal betörték, a mikor az utca népe segélyére sietett a megtámadott gazdának, a betörők hat lövést tettek az öket körül fogó emberekre. A golyók egyike halálosan találta Kvintusz Péter földművelőt, aki most élet-halál között lebeg.

— **A délmagyarországi történelmi társulat ülése.** A délmagyarországi történelmi és régészeti muzeum társulat hétfőn délután Kabdebo Gergely alispán elnökletével Temesvárott ülést tartott. Az ülésnek egyik legérdekesebb tárgya dr. Szentkláray Jenő tiszteleti tagnak felolvasása volt Lenau Miklós szülőhelyéről, melyben Csátád község történetét mondta el. Az izzó hazaszeretettel és a nultak alapos ismeretével megírt monografiát, mely egyik legremekesebb munkája a jeles történetírónak, feszült figyelemmel hallgatták meg és végezetül élénken megéljeneztek a tudós felolvasót. Kabdebo Gergely alispán, társ. igazgató meleg szavakkal üdvözölte dr. Szentkláray Jenő tiszteleti tagot székfoglalója alkalmából és a nagyérdemű felolvasás megtartásáért — mely a társulati „Értesítő”-ben lesz közölve — a választmány hálás köszönetét tolmácsolja. Ezután dr. Berkessi István főtikár jelentést tett a muzeum gyarapodásáról. A muzeum összes gyarapodása az utóbbi két hónap alatt 271 darab; ebből esik a könyvtárra 40, az éremgyűjteményre 44, az oklevéltárra 59, a régiség-tárra 63, az iparművészetre 64, felszerelésre 1 darab.

— **Mükedvelő előadás Törökbecsén.** Folyó hó 7. és 8-án azaz szombaton és vasárnap Törökbecsén mükedvelők előadják a „Falu rossza” című népszínművet. Mind a két előadás tiszta jövedelmének felét a piac-téren felállítandó szabadság emlékszóbor alapítójához csatolják. Az előadásokat a törökbecsei polgári olvasókör rendezi.

Az iparkiallitás.

— június 5.

A Franz J. L. elnökle alatt működő bizottságtól újabb beérkezett ilyen Vilmos János és Albrecht Szaniszló gyűjtése:

1. Dr. Dellimanics Lajos egy íróasztal Konrád Nándornál.
  2. Dr. Dellimanics Lajos egy toilette-asztal Konrád Nándornál.
  3. Dr. Pollák Győző egy üvegszekrény ritkaságok számára Konrád Nándornál.
  4. Sas Ede, egy könyvszekrény Titz Albertnél.
  5. Dr. Mangold Samu angol támlásszék Titz Albertnél.
  6. Müller Izabella porolók és szőrseprők Vilmos Jánosnál.
  7. Müller Mihály egy pár cipő Baitz Lőrincnél.
  8. Kéler Georgina egy nyújtó deszka Korényi Lászlónál.
  9. Dr. Petrovics Szvetozár egy poroló Vilmos Jánosnál.
  10. Klein Mórné, egy kézi poroló és egy szőrseprő Vilmos Jánosnál.
  11. Markstein Jánosné egy pár cipő Wilhelm Ferencnél.
  12. Özv. Fukáné egy pár cipő Kelemen Péternél.
  13. Erdődi Márton 7 drb. újságboríték Schneider könyvkötőnél.
  14. Erdődi Mártonné, egy kávéőrölő-gép Tolveth Jánosnál.
  15. Kovál Imre egy pár cipő Spitzer cipésznél.
  16. Kovál Imre egy konyhakés Bonyhád Kálmánál.
  17. Fein Fülöpné egy kézi poroló és egy törölő-kefe Pollák Nándornál.
  18. Engel Ádámné egy asztal-kefe Vilmos Jánosnál.
  19. Engel Ádámné egy asztali lapátka Válik bádogosnál.
- A Steinitzer Géza elnökle alatt működő bizottságtól újabb egy iv érkeztet be hozzánk. Somogyi József gyűjtése:
1. Szalma Pál egy téli kabát Tenyér Jánosnál.
  2. Szalma Pál egy pár gyermek cipő Wilhelm Ferencnél.
  3. Kónya Ferenc halászbicska Bonyhád Kálmánál.
  4. Alföldi Ede, egy pár ágybetét Meleghy Gézánál.
  5. Özv. Csillag Antalné kötött nőikabát Keller és Kugler cégnél.
  6. Özv. Keller Györgyné kötött nőikabát Keller és Kugler cégnél.
  7. Zsivanovics Anna kötött nőikabát Keller és Kugler cégnél.
  8. Abrányi Zsigmondné egy pár térdmelegítő Keller és Kugler cégnél.
  9. Keller József dugóhúzó Bonyhád Kálmánál.
  10. Balogh Istvánné egy sál Keller és Kugler cégnél.
- A Szabó Ferenc és Menczer Lipót elnökle alatt működő bizottságtól beérkezett hozzánk 2 iv.
- Szóllóssy Károly gyűjtése:
1. Mayer Rezső, egy utcai kapu.
  2. Lassner József 1 darab zsebkés.
  3. Nikel István 1 darab zsebkés.
- Duboka Jakab gyűjtése:
1. Wasserab Paulina egy nyújtódeszka Korényi Lászlónál.
  2. Fazekas Róza egy pár keztyű Eckfeld Móránál.
  3. Herr Ödönné egy hűtő kanna Válik bádogosnál.
  4. Grünfelder Antalné egy vaidling glazurral.
  5. Özv. Blazseyné 2 diszkosár idősb Theiss kosárfonónál.
  6. Sebastian Amália egy varrókosár Theiss Károlynál.
  7. Blazsey Karolin egy varrókosár fődóvél idősb Theiss kosárfonónál.
  8. Kálmán Ilona egy számoly nádlappal Kecs H.-nál.
  9. Kálmán Ilona bársony télikalap özvegy Brankovánnánál.
  10. Özv. Ellmerné egy téli sál és 6 pár harisnya Keller és Kugler cégnél.
  11. Özv. Ellmerné öt pár cipő Schwarcz Jánosnál.
  12. Özv. Ellmerné egy mosó- és varrókosár Annau kosárfonónál.
  13. Özv. Ellmerné két virágállvány Homa Kálmánál.
  14. Özv. Ellmerné két szita Veigl szitáznál.
  15. Strohe Helén egy ó-német ruhaszekrény Bencze Antal és fia cégnél.
  16. Sindelás Béláné két függönytartó Homa Kálmánál.
  17. Kovács Ódön egy szekrényke Homa Kálmánál.
  18. Knyaskó Lajos egy tea-asztal Homa Kálmánál.

TÁVIRATOK.

A delegációk.

Budapest, június 5. (A „Torontál“ ered. távirata.) A magyar delegáció ma délelőtt forrásos ülést tartott, melyen harmadszori felolvasásban elfogadta a tegnapi elintéztet ügyeket. A záró ülés a jövő héten lesz.

Az osztrák delegáció délután négy órakor teljes ülést tart, melyen szavazni fognak Bosznia-Hercegovina költségvetése fölött s azután megkezdik a hadügyi költségvetés tárgyalását.

A vörös-kereszt kongresszusa.

Budapest, június 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szentpétervárról táviratozzák, hogy a vörös-kereszt egyesület nemzetközi kongresszusa ma véget ért. A kongresszus tagjai most Moszkvába utaztak.

A lebergi forrongás.

Budapest, június 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lembergből táviratozzák, hogy az éjjel nyugodtan folyt le s rendezavarás nem történt. A munkások jórésze már munkába állt. A műegyetem rektora felhívja a hallgatókat, hogy június 10-ikéig jelenjenek meg az előadásokon, különben bezárják az egyetemet s ezzel teljes fél évet elvesztenek.

Szerencsétlenség a bányában.

Budapest, június 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Münchenből táviratozzák, hogy a felzkircheneri bányában a bányafal beomlott és hét munkást maga alá temetett. Mindeztideig nem tudták a munkásokat az omladék alól kiasni s így valószínűleg mind elpusztultak.

Transzváiban agyonlőtt magyar gróf.

Budapest, június 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Wass Pál grófot, Wass Béla grófnak, a nagyiklodi kerület orsz. képviselőjének fiát Délafrikában az angolok agyonlőtték. Wass Pál gróf az utóbbi időben Párisban tartózkodott, ahol jogi tanulmányait folytatta. Tizennégy nappal ezelőtt táviratot küldött atyjának, melyben értesítette, hogy több társával Délafrikába megy s fölajánlja szolgálatait a buroknak. Két hétre rá tegnap este Wass Béla gróf táviratot kapott az angol hadügyminisztertől, aki értesíti, hogy fiát a harcoló angolok agyonlőtték. A gyászos eset úgy történt, hogy Wass Pál gróf Transzváiba érkezvén, a társaival a harctéren át akart hatolni az angolok hadvonalán. Az arra cirkáló angol őrcsapat kémekek véltén a grófot és társai, rájuk tüzelt. A tüzelésben az egyik golyó Wass Pál grófot érte s néhány perc múlva meghalt. A fiatal gróf transzváli utját azzal magyarázzák, hogy Wass gróf Párisban sokat érintkezett az európai bur politikussal s az ezekkel való érintkezés ragadta arra a lelkes fiatal grófot, hogy Transzváiba menjen harcolni a burokért. Mivel Wass Pál gróf mintegy tiz nappal a békekötés előtt utazott el Transzváiba, valószínűnek tartják, hogy az európai bur politikuskok a gróffal fontos iratokat küldtek a transzváli bur vezéreknél. A szerencsétlen fiatal gróf iránt általános a részvét és Széll Kálmán miniszterelnök külön levélben fejezte ki részvétét Wass Béla grófnak.

Kitchener tábornagy.

Budapest, június 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lonbonból táviratozzák: Edward király Kitchener lordot tábornaggyá nevezte ki.

Krüger beteg.

Budapest, június 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Brüsszelből jelentik, hogy Krüger elnök ágyban fekvő beteg.

Véres sztrájk.

Budapest, június 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) New Yorkból jelentik, hogy New-Castleban a sztrájkosok és a rendőrség közt véres összeütközés volt, melyben mindkét részről számosan megsebesültek.

Határidő-üzlet.

Budapest, június 5. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Ugy a kereslet, mint a kínálat ma igen élénk, az árak szilárdak. Az időjárás forró. Déli zárlat:

Buza júliusra	9.00—9.05
„ októberre	8.04—8.05
Rozs októberre	6.71—6.72
Uj tengeri	5.15—5.16
Tengeri augusztusra	5.29—5.30
Zab októberre	5.93—5.94
Repce	11.80—11.90

Nyiltér.*)

Bor „Templom-forrásvízzel“!
Kitűnő ízű ital!
Mérsékeltelen élénkíti a szív működését és emeli az étvágyat.
Kérjen mindenütt Rohitschi „Templom-forrásvizet“!

Főraktár Magyarországon:
Hoffmann József, Budapest, Báthory-utca 8.

(376b/6—15.6)

*) Az e rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

2509. tkvi szám 1902.

488—1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Krsztin Mila tarrasi lakos végrehajthatónak Jelity Luka kumáni lakos végrehajtást szenvedő ellen 166 kor. 66 fill. s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő, Kumán község határában fekvő következő ingatlanok, egymint:

1. A kumáni 1498. sz. tjkvben A + 1. sor, 4557/457. hrsz. alatt foglalt 399 □-öl überlandiális szántó 84 korona kikiáltási árban;
2. az ugyanottani sz. tjkvben A + 3. sor, 4251/198. hrsz. szám alatti szántó 1 hold 248 □-öl 298 korona kikiáltási árban;
3. az ugyanottani sz. tjkvben A + 4. sor, 4249/266. hrsz. alatti szántó 1 hold 420 □-öl 421 korona kikiáltási árban;
4. A kumáni 353. sz. tjkvben A I. 1. sor. 653. hrsz. 663. öi. számú ház és 400 □-öl beltelek végrehajtáson kívül álló Jelits Bogdán és Jelits Vlada jutalékára is 800 korona kikiáltási árban;
5. A kumáni 391. sz. tjkvben A I. 1—6. sorsz. (721—722.) 371. öi. sz. ház 800 □-öl beltelekkel 1437., 2389., 3080., 3295. és 4349. hrsz. alatt foglalt 10 hold 131 □-öl szántóból végrehajtást szenvedett Jelity Luka jutalékára 393 korona kikiáltási árban; végül
6. a kumáni 391. számú tjkvben A + 1. sor, 4452. hrsz. 500 □-öl szülő végrehajtáson kívül álló Jelits Bogdán, Jelits Vlada, Jelits Péra jutalékára is és pedig 30 korona kikiáltási árban 1902. évi június hó 21-ik napján d. e. 9 órakor Kumán község házában árverés alá fognak bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben letenni.

Kelt Törökbecsén, a kir. bíróság, mint tkvi hatóságnál, 1902. évi április hó 1-én.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

Két szoba, konyha és a szükséges mellékhelyiségek ből álló lakás azonnal kiadó.
Zápolya-utca 1-ső szám alatt.

(819-x.34)

Perlasz község előljáróságától.
1423. kig. sz. 1902. 482-2.2

Versenyárgyalási hirdetmény.

Perlasz község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a községi rendőség alább érintett ruházatára nézve a versenyárgyalás folyó évi június hó 12-én d. e. 9 órakor Perlasz község házában meg fog tartatni, és pedig:

1. 11 drb. jobb minőségű szürke posztó zubbony, lengyel nadrág és mellény.
2. 11 drb. ugyanily posztóból köpeny szövethélessel.
3. 11 drb. sapka (ernyős).
4. 11 drb. rendőralaku kalap, emblemmel „rendőr“ felirattal.
5. 11 drb. nemzeti színű posztókaróv, kardbojt és nyakravaló.
6. 11 drb. sip zsinórral együtt.

Kikiáltási ár 900 korona.
Ugyszintén ez alkalommal 5 községi szolgálóra készített ruházatára is az árlejtés meg fog tartatni.

A közelebbi feltételek a jegyzői irodában meg tudhatók.

Felhívtnak emélfogva mindazok, akik ezen ruhaneműek szállítására vállalkozni akarnak, hogy az árlejtés napján a szövetmintákkal alólírott előljáróságnál megjelenjenek.

Kelt Perlaszon, 1902. évi június hó 1-én.

Vuchetich Árpád, Kelics,
jegyző. bíró.

Nyomdásztanulóknak
jó házból való fiu felvétetik.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 237-x.102

RUSZKABÁNYA
(KRASSÓ-SZÖRÉNY.)
Rég ismeretes üdülőhely; gyönyörű, védett fekvés, nagy fenyő- és bükk-erdőkkel, sík és hegyes sétányokkal.
Meleg fenyő és hideg folyó-fürdők, valamint uszoda. — Orvos, gyógyszer-tár, posta- és távirtda helyben.
Árak mérsékeltek.
Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság.
483-3.2

Borosznó gyógyítófürdő.
Zolyommezgyében. Vasut-állomás. Posta és távirtda.
Vadregényes fenyvesek közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sétautak. Magas forrásu vizvezeték. A glaubersós gyógyítóforrások kitünő hatásuak heveny és idült gyomor- és bélhurut, máj- és hólyagbajoknál.
Hidegviz gyógyinteztet
Masszázs, villamozás, Kneipp-féle gyógyítómód. Meleg ásványviz és fenyőfürdők.
Állandó fürdőorvos: Luczy Gusztáv dr. Gyógyszertár. Lawn-tennis, tekepálya, cigányzene.
Lakás: 8-16 korona egy szoba heti bérlete ágyneművel együtt.
Étkezés: leves 20 fillér, főzelék 60 fillér, tészta 50 fillér, sülték 80-180 fillér étlap szerint.
Bővebbet alulirt tulajdonosnál.
400-23.12
Rosenauer Lajos, Besztercebánya.

A Gizella-parti „Kurländer-udvarban“ egy kitünő forgalmu vendéglő-helyiség kiadó.
Bővebb felvilágosítást nyujt KURLÄNDER IMRE fakereskedése, Korona-utca 585. sz. alatt.

Nagybecskerek rend. tan. város polgármesterétől.
10153. ki. sz. 1902. 487-1.1

Zárt ajánlati versenyhirdetmény.

Nagybecskerek város tanácsa a város tulajdonát képező épületek helyiségeinek fűtésére az 1902/1903. évi téli idényben szükséges 1300 mm. első minőségű száraz pormentes légszesz pírshén (Coaks) beszerzése céljából zárt ajánlati versenyt hirdet.

Felhívtnak vállalkozni szándékozők, hogy 1 korona bélyeggel és ajánlataiknak megfelelő 10%-os bánatpénzzel ellátott ajánlataikat 1902. évi június hó 23-ának d. e. 9 órájáig a város házipülete II-ik tanácsnoki irodájában annyival inkább benyujtsák, mert később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A feltételek fenti irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Nagybecskerek, 1902. évi május hó 30-án.

Dr. Grandjean József, polgármester.

Egyedül valódi angol
THIERRY-féle BALZSAM.
Egészségrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.
Az üveg felszerelése kereskedelem-törvényi minta-védelem alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg is használ: 1. Használható hatásu gyógyszer a fejfájás és mell minden betegségénél; enyhíti a hurutot és megszünteti a kiköpést, elvárolítja a fájdalmas köhögést s még olyan idült bajokat is meggyógyít. 2. Kitünő hatása van torokgyulladásnál, rekedtségnél, a nyak bármely bántalmánál stb. 3. Alaposan megszüntet minden lázt. 4. Meglepően gyógyítja a máj, gyomor és a belek minden betegségét, különösen gyomorgörcsöt, kólikát és hasrágást. 5. Gyenge hashajtó és vértisztító hatásu, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és buskomorságot, erősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitünő szolgálatot tesz fogfájásnál, odvas fogaknál, szápenésznél, minden fog- és szájbajnál, megszünteti a felbűfögést s a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg kitünő gyógyszer minden sebre, akár régi az, akár új, sérülésekre, orbáncra, pattanások, fistulák, szemölcsökre, égési sebekre, megfagyott tagokra, rüh, kosz s kiütésekre, felpattogzott és érdes kezekre stb., megszünteti a fejfájást, zugást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. Jól vigyázzon mindenki a fenti zöld apaca-védjegyre. — Hamisítás ellen a legbiztosabb óvszer a gyárból való direkt megrendelés. A szállítás csak a szabadalmazott eredeti dobozokban 12 kis vagy 6 dupla üveggel történik. Ausztria-Magyarország minden posta-állomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg ára 4 korona, Bosznia és Hercegovinába bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona 60 fillér, 12 kis vagy 6 dupla üvegnél kevesebb nem szállítatik. — Szétküldés csak a pénz előre beküldése vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved? mikor biztos gyógyító hatásra van kílátás még a legrégebbi sebeknél is a Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi Centifolia-kenőcse

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalom enyhítésében is. A valódi Centifolia-kenőcse használható gyermekágyas fájó mellére, tejfolyás megakadásánál, mell-megkeményedés, orbánc, minden idült bajoknál, sebes lábak vagy tagokra, sebek, sófolyás, dagadt lábknál, sőt csontszúrnál is; fűtés, szurás, vágás, zúzás és löseknél; minden idegen anyag, mint üveg vagy faszilánk, homok, seret, tövis stb. kiszívására; mindenféle daganatok, kelesek, támadások, pokolvar, sőt rákbajnál is; giliszta ellen, körömméreg, pörsevés, sebes lábak, mindenféle égési sebekek, fagyos tagok, a beteg fekvéstől fáradt tagjaira, nyakdaganat, a vér betegségei, fülfolyás, gyermek-történetek. Két tégely ára szállító-levéllel, portó és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő-levél áll rendelkezésre. Mindenki óvatik a hatástalan hamisítványok vásárlásától s tessék ügyelni, hogy minden tégelyre a fenti védjegy és a cím: „Schutzengel Apotheke des A. Thierry in Pregrada“ bejegyzett legyen.

A gyógyhatásukban utófértelen eme két szer a romlásnak nincs kitéve, hanem ellenkezőleg, minél régebbiek, annál jobbak és hatásosabbak lesznek, sem a hideg, sem a meleg által nem szenvednek és azért bármely évszakban szétküldhetők. Legtöbbszörre már nélkülül ugynevezett pótszerket használni, amelyekért a pénz hiába dobják ki, hanem csakis ezen két régen jónak elismert, valódi, olesó, megbízható és mindamezzel teljesen ártalmatlan világhírű szer kell vásárolni, amelyeket minden családban minden előfordulható eséllyre készletben kell tartani. Ahol pedig ezen szerek a valódiság minden kétkével ellátva nem volnának kaphatók, úgy kérjük azokat közvetlenül

Thierry (Adolf) gyógyszerésznél Limited „Schutzengel Apotheke“ Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn megrendelni. — Kézpont raktár: Budapest Török J. gyógyszerárban, Zágráb Mittelbach S. gyógyszerárban, Bécsben C. Brady gyógyszerárban

Homokfutókat, hintókat stb. a legújabb rendszer szerint elkészítünk.

Javitások jutányos ár mellett. Új és használt kocsik mindig raktáron.

Minden a kerékgyártó, kovács, nyerges, fényező és szíjgyártó szakmába vágó munkákat elvállalunk.

A lovasalást vizsgázott kovács eszközli.

Plennert Péter, kerékgyártó.
Gyémánt Vince, kovács.
Stefany Ede, nyerges és szíjgyártó.
Nagybecskerek, Nioky-utca (a Pest-szálloda átellenében.)